

OBSAH:

1 Psychologické aspekty péče o kriticky nemocné dítě	15
<i>(Milan Pilát)</i>	
1.1 Úvod do problematiky	16
1.2 Dítě a nemoc	17
1.2.1 Onemocnění a individualita dítěte	17
1.2.2 Psychický vývoj.....	17
1.2.3 Zvládání nemoci v různém věku	19
1.3 Komunikace v ošetrovatelství	24
1.3.1 Pravidla dobré komunikace (nejen s nemocnými).....	25
1.3.2 Komunikační pasti a falešné představy	26
1.3.3 Zvláštnosti komunikace s dětmi a dospívajícími	27
1.4 Rodina nemocného dítěte	30
1.4.1 Výchovné postoje v rodině.....	31
1.4.2 Spolupráce s rodinou	32
1.5 Dítě a prostředí JIP	33
1.5.1 Příprava na hospitalizaci a přijetí na oddělení	33
1.5.2 Pobyt dítěte na JIP	34
1.5.3 Další možnosti zkvalitnění pobytu dětí v nemocnici ..	35
1.5.4 Příprava dítěte k vyšetření a zákrokům	39
1.5.5 Nemoci s nepříznivou prognózou	41
1.5.6 Bolest u dětí.....	42
1.5.7 Přítomnost rodičů v nemocnici	43
1.5.8 Zásady komunikace s rodiči a dítětem na JIP	45
1.5.9 Často se opakující chyby v péči o nemocné děti	47
1.6 Sestra a stres na JIP	50
1.6.1 Zdroje emočních problémů a zátěže zdravotníků	50
1.6.2 Reakce zdravotníků na zvýšenou pracovní zátěž.....	51
1.6.3 Metody prevence a zvládání stresu	52
1.6.4 Co může zdravotní sestra udělat pro sebe	53
1.7 Charta práv hospitalizovaných dětí.....	54
1.8 Duchovní služba u nemocného dítěte	56
<i>(Leo Zerhau)</i>	
1.8.1 Co je duchovní služba.....	56
1.8.2 Specifika duchovní služby u dětí.....	57
1.8.3 Kontakt nemocničního kaplana s rodiči nemocného dítěte	59
1.8.4 Zvláštní požadavky některých věřících	60

2 Komplexní ošetrovatelská péče.....	65
<i>(Jaroslava Fendrychová)</i>	
2.1 Anatomické a fyziologické odlišnosti dětského věku.....	66
2.1.1 Děti jsou jiné	66
2.1.2 Rozdělení dětského věku	67
2.1.3 Růst a vývoj dítěte.....	67
2.1.4 Rozdíly v tělesném povrchu, tělesném složení, bazální potřebě tekutin a kalorií	70
2.1.5 Rozdíly v respiračním systému	72
2.1.6 Rozdíly v kardiovaskulárním systému	72
2.1.7 Rozdíly v CNS.....	73
2.1.8 Rozdíly v GIT.....	73
2.1.9 Rozdíly v močovém systému	74
2.1.10 Rozdíly v kožním systému	75
2.2 Hodnocení kriticky nemocného dítěte	76
<i>(Jaroslava Fendrychová)</i>	
2.2.1 Hodnocení vzhledu a chování dítěte.....	76
2.2.2 Hodnocení vitálních funkcí a monitorování dítěte	78
2.2.3 Hodnocení stavu výživy.....	86
2.2.4 Hodnocení hydratace a hladiny elektrolytů	89
2.2.5 Hodnocení vyprazdňování a pocení	90
2.2.6 Hodnocení rizika poruch z imobility.....	92
2.2.7 Hodnocení bolesti	96
2.3 Specifické odlišnosti v hygienické péči o dítě upoutané na lůžku, prevence nozokomiálních infekcí	103
2.3.1 Hygienická péče na ARO a JIP	103
2.3.2 Prevence nozokomiálních infekcí na ARO a JIP	106
2.4 Koncept bazální stimulace® v pediatrické intenzivní péči	108
<i>(Karolína Maloň Friedlová)</i>	
2.4.1 Prvky konceptu bazální stimulace	111
2.4.2 Stěžejní východiska pro integraci konceptu bazální stimulace v dětské intenzivní péči	117
2.5 Ošetrovatelský proces na jednotce intenzivní péče.....	119
<i>(Jaroslava Fendrychová)</i>	
2.5.1 První fáze ošetrovatelského procesu	119
2.5.2 Druhá fáze ošetrovatelského procesu	119
2.5.3 Třetí a čtvrtá fáze ošetrovatelského procesu	124

2.6	Pátá fáze ošetřovatelského procesu	125
2.7	Vedení dokumentace	126
2.7.1	Zdravotnická dokumentace	126
3	Orgánové a systémové poruchy	133
3.1	Závažná postižení dýchacího systému.....	134
	<i>(Michal Fedora)</i>	
3.1.1	Anatomie a fyziologie dýchacího systému.....	134
3.1.2	Funkční terminologie dýchání	135
3.1.3	Biochemie dýchání	136
3.1.4	Hypoxie	137
3.1.5	Specifické nosologické jednotky.....	138
3.2	Akutní postižení centrálního nervového systému (CNS)	147
	<i>(Miroslav Šeda)</i>	
3.2.1	Základní odchylky v anatomii, fyziologii a patofyziologii CNS	147
3.2.2	Závažná dětská kraniotraumata	149
3.2.3	Neuroinfekce v dětském věku	156
3.2.4	Křeče v dětském věku	157
3.3	Oběhová nedostatečnost a selhávání.....	160
	<i>(Michal Klimovič)</i>	
3.3.1	Šok – jeho definice a patofyziologie	160
3.3.2	Klasifikace a rozdělení šoků	162
3.3.3	Šokové orgány.....	164
3.3.4	Obecné principy léčby šoku	167
3.3.5	Kardiologická problematika.....	169
3.3.6	Srdeční selhání.....	170
3.3.7	Arytmie	172
3.4	Život ohrožující krvácení.....	174
	<i>(Jan Blatný)</i>	
3.4.1	Patofyziologie ŽOK	174
3.4.2	Testy vhodné k diagnóze a monitoraci ŽOK	176
3.4.3	Terapie ŽOK.....	176
3.5	Náhlé příhody u dětí s nádorovým onemocněním	178
	<i>(Petr Lokaj)</i>	
3.5.1	Úvod do problematiky nádorových onemocnění	178
3.5.2	Útlak horní duté žíly a trachey	180
3.5.3	Náhlé příhody břišní	181

3.5.4	Náhlé příhody při postižení uropoetického systému	182
3.5.5	Náhlé příhody při postižení CNS.....	183
3.5.6	Syndrom nádorového rozpadu	186
3.5.7	Infekční komplikace	186
3.6	Akutní selhání ledvin.....	188
	<i>(Jiří Štarha, Jan Papež)</i>	
3.6.1	Základní funkce ledvin	188
3.6.2	Akutní selhání ledvin (ASL).....	188
3.6.3	Patofyziologie ASL	189
3.6.4	Diagnostika ASL.....	190
3.6.5	Konzervativní terapie ASL	191
3.6.6	Substituční, dialyzační terapie	192
3.7	Akutní jaterní selhání.....	194
	<i>(Jiří Štarha, Jan Papež)</i>	
3.7.1	Patofyziologie AJS	194
3.7.2	Anamnéza AJS	194
3.7.3	Klinické vyšetření	194
3.7.4	Etiologie AJS.....	195
3.7.5	Diagnostika AJS.....	195
3.7.6	Terapie AJS.....	196
3.8	Intoxikace	199
	<i>(Jiří Štarha, Jan Papež)</i>	
3.8.1	Informace z místa intoxikace	199
3.8.2	Monitorace vitálních funkcí.....	199
3.8.3	Zabránění absorpce toxinu.....	200
3.8.4	Eliminace toxinu.....	201
3.8.5	Antidóta	202
3.8.6	Laboratorní vyšetření	202
3.8.7	Toxikologické centrum	202
3.9	Dětská traumatologie	203
	<i>(Vladimír Bartl, Michal Klimovič)</i>	
3.9.1	Příčiny dětských traumat a výskyt v jednotlivých věkových skupinách	203
3.9.2	Souvislost anatomických zvláštností s typem, mechanismem a závažností traumat v dětském věku	205
3.9.3	Stabilizace traumatizovaného dítěte	208
3.9.4	Poranění hlavy a krku.....	209

3.9.5	Poranění hrudníku	210
3.9.6	Poranění břicha.....	214
3.9.7	Poranění páteře (spinální poranění)	216
3.9.8	Poranění dlouhých kostí.....	217
3.9.9	Polytraumatizmus u dětí.....	217
3.10	Popáleninové trauma.....	220
	<i>(Robert Zajíček)</i>	
3.10.1	Faktory závažnosti popálenin.....	220
3.10.2	Léčba popálenin	221
4	Naléhavé diagnostické, léčebné a ošetrovatelské postupy.....	225
4.1	Neodkladná resuscitace	226
	<i>(Michal Fedora)</i>	
4.1.1	Základní neodkladná resuscitace (Basic Life Support)	226
4.1.2	Rozšířená neodkladná resuscitace (Avanced Life Support)	228
4.2	Přístupy do žilního systému	232
	<i>(Michal Klimovič)</i>	
4.2.1	Indikace zajištění přístupu do žilního systému.....	232
4.2.2	Typy přístupů	232
4.3	Invazivní sledování hemodynamiky a jejich základní vztahy	235
	<i>(Michal Klimovič)</i>	
4.3.1	Centrální žilní tlak	235
4.3.2	Arteriální tlak – přímý.....	235
4.3.3	Jugulární oxymetrie	237
4.4	Neinvazivní monitorace v intenzivní péči.....	239
	<i>(Petr Dominik)</i>	
4.4.1	Neinvazivní monitorování respiračního systému.....	239
4.4.2	Neinvazivní monitorování kardiovaskulárního systému (KVS)	241
4.4.3	Neinvazivní monitorování centrálního nervového systému (CNS)	242
4.5	Tracheální intubace, laryngeální maska, tracheostomie.....	244
	<i>(Michal Klimovič)</i>	
4.5.1	Tracheální intubace	244
4.5.2	Laryngeální maska.....	245
4.5.3	Tracheostomie.....	246

4.5.4	Koniotomie, Koniopunkce	24
4.6	Umělá plicní ventilace, kyslíková terapie	24
	<i>(Michal Fedora)</i>	
4.6.1	Umělá plicní ventilace.....	24
4.6.2	Oxygenoterapie	25
4.6.3	Podpora spontánně ventilujícího pacienta.....	25
4.7	Péče o ventilované dítě	25
	<i>(Jana Kameníčková, Jaroslava Fendrychová)</i>	
4.7.1	Péče o dýchací cesty	25
4.7.2	Inhalační podávání léků do dýchacích cest	26
4.7.3	Respirační fyzioterapie	26
4.7.4	Hygienická péče	26
4.7.5	Péče o invazivní vstupy	27
4.7.6	Péče o vyprazdňování.....	27
4.8	Přístupy do GIT	28
	<i>(Jana Kameníčková, Jaroslava Fendrychová)</i>	
4.8.1	Zavedení gastrické sondy	28
4.8.2	Další možnosti vstupu do zažívacího traktu	28
4.8.3	Výplach žaludku	28
4.9	Přístupy do močových cest.....	28
	<i>(Jana Kameníčková, Jaroslava Fendrychová)</i>	
4.9.1	Katetrizace močového měchýře – cévkování	28
4.9.2	Epicystostomie	29
4.10	Eliminační metody v intenzivní péči	29
	<i>(Tomáš Zaoral)</i>	
4.10.1	Principy eliminačních metod	29
4.10.2	Druhy eliminačních metod a jejich terminologie	29
4.10.3	Hemodialyzační roztok	29
4.10.4	Předplnění (Priming) mimotělního okruhu.....	29
4.10.5	Antikoagulace	29
4.10.6	Indikace k zahájení mimotělních eliminačních technik	30
4.10.7	Cévní vstupy	30
4.10.8	Termoregulace	30
4.10.9	Volba filtru	30
4.10.10	Personální vybavení a technické zázemí	30
4.10.11	Provádění hemodialýzy/hemofiltrace	30

5	Výživa dítěte v intenzivní péči	305
	<i>(Jana Kameníčková, Jaroslava Fendrychová)</i>	
5.1	Úvod do problematiky výživy	306
5.1.1	Základní složky výživy.....	307
5.1.2	Krytí energetické potřeby	313
5.1.3	Hodnocení nutričního stavu dítěte pomocí laboratorních vyšetření a klinických aspektů.....	314
5.2	Enterální výživa	315
5.2.1	Indikace, kontraindikace, výhody a nevýhody enterální výživy	315
5.2.2	Způsob podávání enterální výživy	320
5.2.3	Režimy podávání enterální výživy.....	321
5.2.4	Komplikace enterální výživy	322
5.2.5	Cesty pro enterální přívod výživy.....	324
5.3	Parenterální výživa.....	328
5.3.1	Indikace, kontraindikace, výhody a nevýhody parenterální výživy	328
5.3.2	Rozdělení parenterální výživy.....	329
5.3.3	Parenterální výživa podaná do periferního řečiště.....	329
5.3.4	Parenterální výživa podávaná do centrálního řečiště...	331
5.3.5	Systémy podávání parenterální výživy.....	332
5.4	Poruchy vnitřního prostředí.....	335
	<i>(Miroslav Šeda)</i>	
5.4.1	Zachování stálosti vodního a iontového hospodářství.....	335
5.4.2	Bilance tekutin	336
5.4.3	Nejdůležitější ionty v organismu.....	336
5.4.4	Dehydratace	338
5.4.5	Osmolalita a její poruchy v intenzivní péči	339
5.4.6	Acidobazická rovnováha (ABR) a její poruchy v intenzivní péči	340
5.5	Dědičné poruchy metabolismu	343
	<i>(Olga Černá)</i>	
5.5.1	Patogeneze dědičných poruch metabolismu.....	343
5.5.2	Rozdělení a klinické projevy dědičných poruch metabolismu	343
5.5.3	Manifestace dědičných poruch metabolismu	344
5.5.4	Diagnostika dědičných poruch metabolismu	345
5.5.5	Terapie dědičných poruch metabolismu	346

6 Rehabilitace na ARO a JIP	349
<i>(Radek Brauner, Stanislav Juránek)</i>	
6.1 Úvod	351
6.2 Respirační fyzioterapie	352
6.3 Reflexní metody	353
6.4 Polohování	354
6.5 Fyzikální terapie	357
6.6 Bazální stimulace	358
6.7 Rodinní příslušníci na ARO a JIP	360
6.8 Psychologická péče	361
6.9 Spolupráce s personálem	361
6.10 Péče o ošetřující personál	363
7 Umírající dítě na jednotce intenzivní péče	365
<i>(Taťjana Horká)</i>	
7.1 Úvod do problematiky umírání	366
7.2 Potřeby umírajícího dítěte	369
7.3 Příprava dítěte na smrt – rozhovor s dítětem, možné otázky dětí	373
7.4 Příprava a podpora rodičů v průběhu umírání a po úmrtí	376
7.5 Tvorba vzájemného vztahu mezi umírajícím dítětem a pečujícími	379
7.6 Smrt jednoho z rodičů, projevy dítěte – akceptace, negace	380
7.7 Dárcovství orgánů z pohledu doprovázejícího	383
<i>(Taťjana Horká)</i>	
7.8 Intervence v době umírání	385
7.9 Poslední týdny a dny	386
7.10 Znamky sebedestruktivního chování u dětí	387
7.11 Dárcovství orgánů z pohledu intenzivisty	390
<i>(Miroslav Šeda)</i>	
7.11.1 Definice mozkové smrti	390
7.11.2 Mechanismus mozkové smrti	390
7.11.3 Diagnostika mozkové smrti – právní aspekty	390
7.11.4 Péče o dárce orgánů	391
7.11.5 Odběr orgánů	392
7.11.6 Organizace dárcovského programu	392

8 Etika v práci sestry na ARO a JIP	
<i>(Jiří Prokop)</i>	
8.1 Proč etika ve zdravotnictví?	
8.2 Základní etické principy	
8.2.1 Židovsko-křesťanské kořeny pr etiky	
8.2.2 Sekularizované etické principy	
8.3 Etické kodexy	
8.3.1 Lékařské etické kodexy	
8.3.2 Sesterské etické kodexy	
8.3.3 Etické kodexy ze strany pacie	
8.4 Ukončení života – nový pohled	
8.4.1 Euthanázie	
8.4.2 Asistované suicidium	
8.4.3 Zanedbání v léčbě	
8.4.4 Odstoupení od léčby	
8.4.5 Hodnotová diferenciacie	
8.5 Advance directives	
8.5.1 Formální a neformální AD	
8.5.2 Living Will	
8.5.3 DNR	
9 Seznam použitých zkratk	
10 Seznam tabulek	
11 Seznam obrázků	

8	Etika v práci sestry na ARO a JIP	393
	<i>(Jiří Prokop)</i>	
8.1	Proč etika ve zdravotnictví?.....	394
8.2	Základní etické principy	395
8.2.1	Židovsko-křesťanské kořeny principů lékařské etiky	395
8.2.2	Sekularizované etické principy	396
8.3	Etické kodexy	399
8.3.1	Lékařské etické kodexy	399
8.3.2	Sesterské etické kodexy.....	400
8.3.3	Etické kodexy ze strany pacientů.....	400
8.4	Ukončení života – nový pohled.....	402
8.4.1	Euthanázie	402
8.4.2	Asistované suicidium.....	403
8.4.3	Zanedbání v léčbě	403
8.4.4	Odstoupení od léčby	403
8.4.5	Hodnotová diferenciacce.....	404
8.5	Advance directives.....	406
8.5.1	Formální a neformální AD.....	406
8.5.2	Living Will	407
8.5.3	DNR	407
9	Seznam použitých zkratk	409
10	Seznam tabulek	415
11	Seznam obrázků	419